

Traspàs

La Neus i l'Aziz tenien quinze anys quan van desaparèixer. Sense deixar cap rastre, sense cap pista, cap testimoni. De grat o per la força, no se sabia. No se sabia res, per moltes voltes que li donés el Joan. Amb els ulls clavats a la pantalla del seu ordinador, se li acumulaven les preguntes sense resposta, fins que una veu, des de la porta d'entrada, va esquarterar la seva concentració.

—Que l'heu vist avui, al Sisco?

—No, Carme, avui no l'hem vist —va sentir que responia l'agent de recepció.

—Així me'n vaig a missa.

Allò volia dir que ja eren tres quarts de deu. El Joan va tancar l'ordinador i va sortir de la comissaria amb un cop de porta. Fer una passejada per la vora del riu era la seva manera de pensar, d'escapar de les rutines policials i de la pressió del sergent Garriga, que cada dia li demanava com anava la recerca. I no anava de cap manera. Massa dies donant-li voltes, capficat, buscant en va alguna resposta, una explicació, o, si més no, un indici, un fil d'on poder estirar. Sabia que aquell misteri aniria a engreixar la muntanya dels expedients no resolts, i no suportava les carpetes sense tancar. Era el primer cas important que li havien assignat des que l'havien destinat a Balaguer, feia només un any, i continuava amb les mans buides com el primer dia.

Va llançar una pedra al riu com un prec desesperat. L'aigua se la va empassar amb el so gutural d'una negació.

De l'interrogatori als pares se'n desprenia que no aprovaven la relació. Un cas típic, com tants altres, de diferències culturals, religioses i de veïnatge entre famílies que suggeria la motivació d'una fugida de la parella d'adolescents. Però cap petjada del seu trànsit cap allí on fos, com si s'haguessin evaporat en mig de la boira de febrer.

Els companys de l'institut els havien vist la nit del divendres al pati, a tocar del camp de futbol, on es reunien per fumar discretament alguna cosa amb la seva colla, però quan van marxar, a quarts d'onze, els havien deixat allí tots dos sols, com si volguessin continuar la festa

pel seu compte. Des d'aleshores ningú no els havia tornat a veure.

Per la ciutat havien començat a circular rumors de tèrboles absències, de secrets viatges nocturns, de dissipacions màgiques entre la boira, com si hi hagués quelcom més que la fugida d'una canalla, algun fil de maledicció que un foraster com el Joan no podia copsar.

Alguna cosa el va empènyer a tornar al despatx de la comissaria. Va obrir l'ordinador i va remenar en el cúmul virtual d'expedients sense resoldre: desaparicions. Només un cas recent, de l'any 2020, però res d'adolescents enamorats. Dos amics, un home de cinquanta anys, pare de dos nois, i un jesuïta de quaranta-tres, mestre d'una escola de la ciutat. Havien desaparegut d'un dia per l'altre sense deixar rastre. Els havien vist per últim cop la nit d'un divendres, en un bar del davant del camp de futbol. Van sortir tard i mai més se'n va saber res. L'expedient es va tancar sense resoldre al cap de dos anys.

Buscant més enrere va trobar un altre cas de desaparició a finals de febrer de 2016. Però res en comú amb els altres casos. Un padrí de noranta anys i una dona de vuitanta-cinc havien sortit a passejar després de sopar a la residència. Només un testimoni els havia vist caminant pel carrer Urgell, per davant del camp de futbol, ben entrada la nit. Mai més no van tornar.

No hi havia més arxius, però s'esbossava una certa pauta que segurament no volia dir res: 2024, 2020, 2016. Cada quatre anys. Camp de futbol. El Joan va tancar el programa de casos pendents, va fixar els ulls a la pantalla i li va demanar com si fos un oracle: on sou?

Aquella nit va ser molt llarga per al Joan. Assegut a l'ampit de la finestra de la seva habitació, davant del riu, sentia la remor de l'aigua. Alguna cosa se li escapava. El costat dret del seu cervell escoltava quelcom barrejat amb aquell murmuri líquid, com una música feta de paraules, però l'hemisferi esquerre no les entenia. Va contemplar el seu llit buit. Mai no havia tingut una relació estable, mai no s'havia enamorat més que de la seva feina, una passió que no el deixaria condormir.

L'endemà va córrer al seu ordinador de comissaria per verificar una intuïció: efectivament, els anys 2024, 2020 i 2016 van ser anys de traspàs, anys amb un febrer de vint-i-

nou dies, i, bingo! Totes les desaparicions s'havien produït la nit de traspàs, el 29 de febrer, aquesta data d'existència intermitent. Però, on duia allò, més enllà de ser una dada curiosa? Què tenia a veure amb els fets? El sergent Garriga se li'n riuria a la cara si li presentés allò com un indici d'alguna cosa. I amb raó.

El cap estava a punt d'esclatar-li quan va sortir al carrer. Només traspasar la porta es va creuar amb la Carme. La pobra dona, als seus noranta-vuit anys, amb tots els símptomes d'una demència senil, continuava anant cada dia a comissaria a preguntar si havíem vist al seu Sisco, que el Joan no sabia pas qui era.

Va esperar un moment que sortís la dona i s'hi va adreçar.

—Què? L'ha vist algú avui al Sisco?

—No, avui no, però jo el vaig veure el dia que va marxar.

—Però, qui era el Sisco?

—El meu germà petit. La mare em va dir que el vigilés, però es va escapar sense adonar-me'n. Segur que amb aquella donota, la comunista. Els pares, que eren de molta missa, li havien prohibit, però el Sisco va perdre el cap per aquella dona, n'estic segura. I la mare em va renyar. Tota la vida em va renyar per no vigilar el Sisco.

—I quan va ser això?

—Ui, fa molts anys, el 29 de febrer de 1948. El Sisco tenia vint anys, i l'acabaven de fer cap de l'estació gràcies a la influència del pare, i així és com li va pagar. El pare es va enfadar molt. I la culpa va ser meva, per no vigilar-lo.

—Cap de l'estació?

—Sí, va ser l'últim lloc on van veure al Sisco, a l'estació.

—Al carrer Noguera Pallaresa?

—No, no. A l'estació del tren petit, el de la sucra de Menàrguens, on ara hi ha el camp de futbol. Va desaparèixer a la nit, a l'hora de l'últim tren. El pare em va dir que el busqués, però jo no el vaig trobar mai.

De sobte, totes les peces van començar a encaixar. Mateix dia de traspàs cada quatre anys. Mateix lloc, on hi havia hagut l'antiga estació. No en tenia cap prova, i segurament no en trobaria mai cap per una teoria tan absurda.

Tanmateix, va pensar, trobaria la manera de demostrar la seva hipòtesi. Esperaria, en un silenci pacient, un nou any de traspàs. La nit del 29 de febrer romandria immers en la foscor del camp de futbol fins que veiés sorgir de la boira el llum d'aquell tren esvanit a l'estació inexistent. I trobaria, per fi, la seva única estimada, la seva desitjada resposta, malgrat que mai ningú no el cregués.

Un tren fantasma, el més dolç, el tren dels amors impossibles.

Vetus Agmen